

καὶ χρησιμεύσει ὡς προζύμιον ἐπαναστάσεως. Τὸ πᾶν λοιπὸν συνίσταται εἰς τὴν καλὴν ἔνωσιν.

Καὶ λοιπὸν, νομίζω ὅτι ὁ Φραγκλῖνος, ὅτε εἰργάζετο ἔμπροσθεν τῆς στοιχειοθῆκης του, καὶ ἔθετε τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ στοιχεῖα ἐν τὸς τοῦ συνθετηρίου, κατελαμβάνετον συχναίως ὑπὸ τῆς ιδέας ταύτης· νομίζω μάλιστα ὅτι ἐπροχώρησεν ἔτι παραιτέρω· διότι ἂν ἡ γνώμη αὕτη ἦναι ἀληθὴς διὰ τὰ στοιχεῖα, εἶναι ἀληθεστέρη διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκ τῆς καλῆς αὐτῶν ἐνώσεως προέρχεται ἡ δύναμις των. Βλέπετε ἐντὸς καπηλείου πτωχοῦ νέους μετ' ἀνδρῶν φαύλων, καὶ ἔχετε τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς ταύτης κοινωνίας. Ὑποθέσατε, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι ἐνόησαν μετὰ τιμίων ἀνδρῶν πρὸς ἀγαθὴν τινα πρᾶξιν, πρὸς σκοπὸν τινα γενναῖον, πρὸς τὸ νὰ ὑποστηρίξωσιν ἀλλήλους, ἰδοὺ τὸ πνεῦμα ἐκάστου ὠφελούμενον καὶ αὐξάνον, ἰδοὺ πᾶσαι αἱ καρδίαι ὑψούμεναι. Εἰς ἄνθρωπος εἶναι ἔνστοιχεῖον· δύο ἄνθρωποι, τεθειμένοι πλησίον ἀλλήλων, ἀξίζουσι δεκάκις περισσότερον· τρεῖς ἄνθρωποι, ἑκατοντάκις, ὅταν θέσωσιν ὁμοῦ τὸ πνεῦμά των καὶ τὴν ἀγαθὴν των θέλησιν.

Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ καλοῦ ἀποτελέσματος τῆς τοιαύτης ἐνώσεως, δὲν θὰ τελειώσω τὴν παρούσαν διατριβὴν χωρὶς νὰ μνησθῶ ἀνδρὸς τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα εὗρισκω μετὰ τῶν θεμελιωτῶν τῶν λεγομένων βιβλιοθηκῶν τοῦ λαοῦ, ἐργάτου ὅστις συνέλαβε τὴν πρώτην ιδέαν τῶν τοιούτων βιβλιοθηκῶν, ὅστις ὑπῆρξε μικρὸς Φραγκλῖνος· ἀλλ' ὁ μικρὸς Φραγκλῖνος, καθὼς τὸ μικρὸν ὄψαριον, κατὰ τὸ κοινὸν γαλλικὸν τραγοῦδιον, μεγαλύνει. Θὰ τὸν εὐχαριστήσω λοιπὸν δημοσίως, καὶ πιστεύω ὅτι διερχομένου τὰ αἰσθητάματα ὅλου τοῦ ἀκρατηρίου· θὰ εὐχαριστήσω, λέγω, τὸν κύριον Γιράρδον,¹ ὅστις, ὁμοῦ μετὰ δύο ἄλλων ἐργατῶν, τῶν ὁποίων λυποῦμαι ὅτι δὲν γνωρίζω τὰ ὀνόματα, πρῶτος ἐσκέφθη νὰ συστήσῃ τοιαύτας βιβλιοθήκας, αἵτινες σήμερον τόσον εὐδαιμονοῦσι, καὶ μᾶς προξενοῦσι τὴν εὐχαριστήσιν τοῦ νὰ συνεργώμεθα ἐνταῦθα, καὶ νὰ συλλαβῶμεν περὶ ἀγαθῶν ἔργων καὶ περὶ ἀγαθῶν πράξεων.

Ἐὰν ἦτον ἐδῶ ὁ Φραγκλῖνος, ἤθελε θεθαίως σᾶς εἰπεῖ· «Κάμετε καθὼς ἐγὼ· προχωρεῖτε, καὶ ἐνθυμεῖσθε τὴν ἱστορίαν μου, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν εἶχα ἐν τῷ βαλαντίῳ μου χαλκᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ νομίσματα.» Ἄς τὸ ὁμολογήσωμεν· ἡμεῖς οἱ Γάλλοι εἴμεθα γενναῖοι, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἀκόμη τὴν ἔξιν τῆς συμπράξεως· καὶ οὕτως, ἂν καὶ ὡς ἄτομα ἡμεῖς ἐλευθέριοι καὶ δίδομεν πολλὰ, μικρὰ πράττομεν ὡς Μέλη ἐταιρίας. Δὲν πρέπει μόνον νὰ δίδωμεν τὸ ὄνομά μας, ἀλλὰ

1. Ὁ κύριος Γιράρδος εἶναι σήμερον πράκτωρ τῆς Φραγκλινεῖου Ἐταιρίας· καὶ τοῦ Φιλοσοφικοῦ Συλλόγου.

καὶ τὰ χρήματά μας, καὶ τὴν συνεργίαν μας· πρέπει νὰ παρακινῶμεν τὸν γείτονα, νὰ προτρέπωμεν τὴν γειτονίαν, νὰ ἐπιμένωμεν, νὰ γινώμεθα ὀχληροὶ, ἂν ἦναι ἀνάγκη, τέλος πάντων νὰ πεισθῶμεν καὶ νὰ πείσωμεν ὅτι τὸ ἀγαθὸν δὲν πράττεται ἄνευ τινὸς δαπάνης, καὶ ὅτι εἰς πᾶσαν δαπάνην χρειάζονται χρήματα.

Σημειωτέον δὲ καλῶς ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα, τὰ ὁποῖα ζητοῦμεν, δὲν ὁμοιάζουσι ποσῶς μετὰ τὰ συνήθως ζητούμενα. Δὲν ζητοῦμεν τὰ χρήματα τοῦ πλουσίου, ἵνα ὑποχρεώσωμεν τὸν πτωχόν, ἀλλὰ ζητοῦμεν νὰ δίδῃ ἕκαστος ἀναλόγως πρὸς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἵνα βοηθῶμεν ἀλλήλους. Ἀκολουθοῦμεν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Φραγκλῖνου· ὁ Φραγκλῖνος δὲν ἐζήτηε βοήθειαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἐπρογευματίζε μετὰ τὸ ψωμίον του καὶ τὸ γάλα του, καὶ εὗρισκε τρόπον νὰ τοῦ περισσεύωσι χρήματα καὶ ν' ἀγοράζῃ βιβλία. Ἐνόησεν δὲ τὸ μικρὸν του βαλάντιον μετὰ μικρὰ χαλάντια τῶν συντρόφων του, εὗρισκεν εἰς αὐτὰ θησαυρόν.

Ἴδου ὁποῖον πρέπει ν' ἀκολουθήσωμεν παράδειγμα. Ἄς ἐνωθῶμεν εἰς ἀγίαν σταυροφορίαν. Διπλὴν ἔχομεν νὰ καταργήσωμεν δουλείαν ἐν Γαλλίᾳ· τὴν δουλείαν τῆς ἀμαθείας καὶ τὴν δουλείαν τῆς δυστυχίας. Δὲν εἶναι δυνατόν ἀμφοτέρας νὰ τὰς πολεμήσωμεν δι' ἄλλου μέσου, εἰμὴ διὰ τῆς παιδείας· τὴν δὲ παιδείαν δὲν εἶναι δυνατόν ἄλλως νὰ τὴν προμηθεύσωμεν, εἰμὴ διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ. Λοιπὸν ἄς συνεταιρισθῶμεν· αἱ χεῖρες ὅλαι ἄς κρατῶσιν ἀλλήλας, αἱ καρδίαι ὅλαι ἄς πάλλωσιν ὁμοφώνως. Ἄς ὀδεύσωμεν ἔμπρὸς πρὸς καταστροφὴν τῶν δύο τούτων ἐχθρῶν· ἄς ὀδεύσωμεν ἔμπρὸς, λαμβάνοντες ὡς ἔμβλημα τὸ ἀληθὲς ἔμβλημα τῆς φιλαδελφίας· Ἀγαπώμεθα καὶ συμβοηθώμεθα!

ÉDOUARD LABOULAYE.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΚΗΝΗ

Η ΣΥΖΥΓΤΟΣ ΜΟΥ ΕΙΝΕ ΔΙΑ ΤΟΝ ΧΟΡΟΝ

Κατὰ τὸ γαλλικόν, ὑπὸ ***

Η ΚΥΡΙΑ. Ἄ, τί ὠραῖα ποῦ ἦλθες ἐνωρίς!
(Βλέπουσα τὸ ὠρολόγιον) Ἐξ παρὰ τέταρτον.
—Καλὲ, σὺ κρύνεις ἀγάπη μου! τὰ χέρια σου εἶνε παγωμένα! Ἐλα κάθισε κοντὰ εἰς τὴν φωτιάν. (Ῥίπτει ἐν ξύλον εἰς τὴν θερμάστραν.)
Σ' ἐσυλλογιζόμεν ὅλην τὴν ἡμέραν. Τί φοβερόν πράγμα νὰ ἦσαι ὑποχρεωμένος νὰ ἔβγης μ' αὐτὸν τὸν καιρόν! — Ἐτελειώσες ταῖς δουλιὰς σου; εἶσαι εὐχαριστημένος;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Πολὺ εὐχαριστημένος, χρυσῆ μου!
(Ἰδιαιτέρως) Ποτὲ δὲν εἶδα τὴν γυναικά μου τόσον περιποιητικὴν. (Μεγαλοφώνως, λαμβάνων τὸ φουσερόν) Πολὺ εὐχαριστημένος, πολὺ! κ' ἔχω μίαν πείναν! Ὁ μικρὸς ἔκαμε φρόνιμα;

Η ΚΥΡΙΑ. Πεινῶς; Ἄ, τί καλά! (Φωνάζουσα) Μαρία, εἰπὲ ἄς τὸ μαγειρεῖον νὰ κάμουν γρήγορα. Πρόσεξε ἐκεῖνο ποῦ ξεύρεις, καὶ φέρε μ' ἕνα λεμόνι.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἄ! ἔχομεν μυστικά, καθὼς φαίνεται.

Η ΚΥΡΙΑ. Μάλιστα, κύριε, μυστικά καὶ πιστεύω ὅτι θὰ ἐνθουσιασθῆς σοῦ ἐτοιμάζω μίαν μικρὰν ἐκπληξίν.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἄς ἰδοῦμεν τὴν ἐκπληξίν.

Η ΚΥΡΙΑ. Ἐκπληξὶς καὶ ἐκπληξὶς! Θὰ ἰδῆς. Τί περίεργος ποῦ εἶσαι. Ἦρχισαν καὶ ἀστράπτουν τὰ μάτια σου. Μ' ἔρχεται νὰ μὴ σοῦ εἰπῶ τίποτε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἄ, μὴ! Θὰ μὲ κάμης νὰ λυπηθῶ πολύ.

Η ΚΥΡΙΑ. Ἐλα, . . ἔλα . . δὲν θέλω νὰ σὲ τυρανίσω. Σοῦ ἔχω ἀπόψε εἰς τὸ γεῦμα ὠραία στρεΐδια . . . μεγάλα . . . καὶ μίαν πέρδικα . .

Ἄ! τὸ ἀγαπᾶς τὸ γυναικάκι σου;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Στρεΐδια, καὶ πέρδικα! σὺ εἶσαι ἄγγελος, πουλάκι μου! (Τὴν φιλεῖ.) ἄγγελος! (Ἰδίᾳ) Τί ἔπαθε ἡ γυναικά μου σήμερον; (Μεγαλοφώνως) Εἶχες σήμερον πολλὰς ἐπισκέψεις;

Η ΚΥΡΙΑ. Ναί . . ἦλθε μίαν στιγμὴν ἡ Σοφία . . μίαν στιγμὴν ὅμως. Δὲν ἐκάθισε διόλου. Δὲν ξεύρεις . . . ἔδιωξε τὴν ὑπηρετρίαν της . . (Γελῶσα) διότι ἐφόρσε τὴν περασμένην κυριακὴν ἀνδρῖκια· πῶς σοῦ φαίνεται;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Αἶ . . ἀποκρῆν ἦτο . . τί πειράζει; μὴπως δὲν φοροῦν καμμιά φορὰ κ' αἰ κυρία καθὼς πρέπει ἀνδρῖκια; — Ἄλλην ἐπίσκεψιν δὲν εἶχες;

Η ΚΥΡΙΑ. Οὐφ! μὰ τὴν ἀλήθεια, μ' ἔφθανεν αὐτή . . (Αναφωνοῦσα) Ἄχ! ἡ ξεχασμένη ποῦ εἶμαι! ἦλθεν ἡ κυρία Μυγάκη!

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ὁ Θεὸς νὰ τὴν πολυχρονᾷ, τὴν καὶ μὲν! Ζαρῶνε πάντοτε τὸ στόμα της, ὅταν γελᾷ, διὰ νὰ κρύπτῃ τὸ μαῦρό της δόντι;

Η ΚΥΡΙΑ. Τί κακὸς ποῦ εἶσαι! Καὶ αὐτὴ ἡ ταλαιπώρη σ' ἀγαπᾷ τόσον πολύ. Ἡ καυμένη! Σὲ βεβαιῶ, ἡ ἐπίσκεψίς της μὲ συνεκίνησε. ἦλθε νὰ μ' ἐνθυμήσῃ, ὅτι . . — δὲν σοῦ τὸ λέγω! θὰ θυμώσης. (Φιλεῖ τὸν σύζυγόν της, καὶ κάθηται πλησίον του.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Θὰ θυμώσω! . . δὲν εἶμαι ἀρκουδα, νὰ θυμώσω . . Ἐλα, λέγε, νὰ ἰδοῦμεν περὶ τίνος πρόκειται.

Η ΚΥΡΙΑ. Καλὲ, δὲν θαρύνεσαι; πᾶμε νὰ φᾶμε τὰ στρεΐδια μας, καὶ δὲν ἔχω ὄρεξιν νὰ σοῦ χαλάσω τὴν διάθεσιν. Ἐπειτα, . . ἐγὼ τῆς εἶπα σχεδὸν, ὅτι δὲν θὰ πάμε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Νά τα! καλὰ τὸ ὑπέθετα ἐγὼ! Δὲν πάγει ἄς τὸ καλὸ καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τσάι της! . . — Μὰ, τέλος πάντων, τί κακὸν τῆς ἔκαμα ἐγὼ αὐτῆς τῆς γυναικὸς;

Η ΚΥΡΙΑ. Νομίζεις ὅτι σοῦ προξενεῖ εὐχαρίστη-

σιν, ἡ καυμένη. Εἶνε χρυσῆ γυναικίκα. Ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ, διότι αἰωνίως λέγει τὸ καλὸν σου. Ἄν ἦσουν κρυμμένοι κἄπου, ὅταν ἦτον ἐδῶ, θὰ ἐκοκκίνιζες, σὲ βεβαιῶ, ἀπὸ ἐντροπὴν. . . (Ὁ κύριος ὑποὶ τοῦς ὤμους.) Τί καθὼς πρέπει εἶνε ὁ σύζυγός σου, μ' ἔλεγε, τί εὐθυμος, τί πνευματώδης! Προσπάθησε νὰ τὸν φέρῃς· θὰ ἦν εὐτύχημα νὰ τὸν ἔχομεν. Ἐννοεῖται, ἐννοεῖται, τῆς ἀπήντησα· ἀλλὰ ἔτσι, μὲ ἀδιαφορίαν, ξεύρεις. — Οὐ, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, θαρύνομαι, καὶ καμμιάν ὄρεξιν δὲν ἔχω νὰ πάγω εἰς τὴν κυρίαν Μυγάκη. Δὲν εἶνε διόλου διασκεδαστικὴ ἡ συναναστροφὴ της. Παντοῦ σοβαρὰ πρόσωπα, καὶ ἀνθρωποὶ σπουδαῖοι, οἱ ὁποῖοι, δὲν ἠξεύρω, ἐμπορεῖ νὰ σοῦ εἶνε χρήσιμοι καὶ ὠφέλιμοι, ἐμένα ὅμως μὲ πλήττουν φοβερά. Πᾶμε νὰ φᾶμε! Δὲν ἠξεύρεις, δά . . , εἶχε μείνει ἀπὸ τὸ τελευταῖόν μας γεῦμα μία μποτήλια κρασί τοῦ Ῥήνου, καὶ σοῦ τὴν ἐφύλαξα διὰ τὴν πέρδικα. Πῶς σὲ καμαρώνω, ὅταν τρώγῃς πέρδικα! δὲν ἔχεις ἰδέαν. Τὴν κοκκαλίζεις, μὲ τόσην κατάνυξιν, ὥστε, μὰ τὴν ἀλήθειαν, προξενεῖς συγκίνησιν. Ξεύρεις, ὅτι εἶσαι λαίμαργος, ἀνδράκη μου; (Δράττεται τοῦ βραχίονός του) Πᾶμε, πᾶμε. . . ἄκου ἐκεῖνος ὁ κατεργάρης ὁ μικρὸς πῶς φωνάζει. . .

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Περιφορτικῶς) Καὶ . . . διὰ πότε εἶνε;

Η ΚΥΡΙΑ. Τί πράγμα;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἡ συναναστροφὴ! τί ἄλλο;

Η ΚΥΡΙΑ. Ἄ! ὁ χορὸς θέλεις νὰ ᾄῃς τὸ εἶχα λησμονήσει. Ὁ χορὸς τῆς κυρίας Μυγάκη; τί ἐρωτᾷς ἀφοῦ δὲν θὰ πάμε; Δὲν θαρύνεσαι! πᾶμε νὰ φᾶμε καὶ κρουνοὶ τὸ φαγί.— Ἀπόψε εἶνε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Κατάπληκτος) Πῶς; ἡ συναναστροφὴ ἔγεινε χορὸς, καὶ ὁ χορὸς εἶνε ἀπόψε; Ἄ! μὰ τοῦτο εἶνε σωστὴ ἐνέδρα . . . δολοφονία! δὲν τοὺς ρίπτουν ἔτσι ἔξωφρα τοὺς χοροὺς, κατακέφαλα εἰς τοὺς ἀνθρώπους! τί ὀργή! εἰδοποιοῦν ὁ κόσμος! . .

Η ΚΥΡΙΑ. Μὰς εἶχε στείλει πρόσκλησιν, ξεύρεις, πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ . . κἄπου παρέπεσε φαίνεται. Λησμόνησα νὰ σοῦ τὸ πῶ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Λησμόνησες! . . ὠραία!

Η ΚΥΡΙΑ. Τί πειράζει; τόσον τὸ καλλίτερον. Θὰ τὰ εἶχες κατεβασμένα ἕνα μῆνα δλόκληρον. Πᾶμε ἄς τὸ τραπέζι.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία κάθηνται παρὰ τὴν τράπεζαν. Ἡ ὀθόνη εἶνε λευκὴ, τὰ μαχαίρια λάμπουν, τὰ στρεΐδια εἶνε νωπὰ καὶ μυρίζουν θάλασσαν, τὸ δὲ περδίκιον, ἐψημένον ὅσον πρέπει, ἀποπνέει κνίσσαν ἀληθῶς σκανδαλιστικὴν. Ἡ κυρία εἶνε θελκτικώτατη καὶ γελᾷ ἀδιακόπως. Ὁ κύριος αἰσθάνεται εἶδος θυμηδίας, καὶ ἐκτείνεται εὐαρέστως ἐπὶ τῆς καθέδρας του.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ὠραῖο κρασί αὐτὸ τοῦ Ῥήνου. Δὲν πίνεις καὶ σὺ ὀλίγον, γυναικάκι μου;

Η ΚΥΡΙΑ. Ἐννοεῖται, ἐννοεῖται ὅτι τὸ γυναι-

κάκι σου πίνει (τρίνει τὸ ποτήριόν της μετά τινος ἐρωτοτροπίας.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Μπά! φορεῖς τὸ ρουμπίνι σου σήμερον! Ὠραῖο δακτυλίδι!

Η ΚΥΡΙΑ. (Θέτουσα τὴν χεῖρα ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ συζύγου της) Εὐμορφο, ἀλήθεια! ἀλλ' ἡ πέτρα δὲν εἶνε στερεὰ καὶ φοβοῦμαι μήπως πέση.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Φιλῶν τὴν χεῖρα τῆς συζύγου του) Δὲν εἶνε στερεὰ; ποῦ σοῦ ἐφάνη;

Η ΚΥΡΙΑ. Νά, κύτταξε μόνος σου. (Προσεγγίζουσιν ἀμφότεροι τὰς κεφαλὰς τῶν καὶ κλίνουσιν ἐπὶ τοῦ δακτυλίου. Ἡ κυρία κινεῖ τὴν λίθον διὰ τοῦ ροδόχρου ἀκρου τοῦ δακτύλου της.)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἀλήθεια, σείεται ὀλίγον. . . Νά τὸ δώσης εἰς τὸν χρυσοχόν, παιδί μου! — Καὶ εἶσαι καὶ κτενισμένη Ὠραῖα, ξεύρεις;

Η ΚΥΡΙΑ. Ἀλήθεια; (Ἐντρειπίζουσα τὴν κόμην της διὰ τῆς λευκῆς αὐτῆς χειρός) Νά ἤμουν ἐγὼ τόρα εἰς τὴν θέσιν σου. . .)

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Αἱ, τί θά ἔκαμνες;

Η ΚΥΡΙΑ. Θά ἐφιλοῦσα τὴν γυναῖκά μου, . . . νά!

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Ἀσπαζόμενος τὴν σύζυγόν του) Ξεύρεις ὅτι ἔχεις φαινὰς ιδέας ἐνίοτε; Δὸς με ἀκόμη ὀλίγην πέρδικα. (Πλήρες ἔχων τὸ στόμα) Τί εὐμορφα εἶνε αὐτὰ τὰ ταλαίπωρα ζῶα, ὅταν τρέχουν μέσα εἰς τὰ στάρια. . . ξεύρεις πῶς φωνάζουν. . . — κρὶ . . . κρὶ . . . — ὅταν δὴ ὁ ἥλιος, διὰ νὰ συναχθοῦν. . . — Καὶ ὀλίγη σάλτσα, σὲ παρακαλῶ. Δὲν ξεύρω. . . ἀλλ' εἶνε μερικαὶ στιγμαὶ, ποῦ ἔρχονται κατενὸς ιδέαι ποιητικαί. Ὅταν συλλογίζομαι ὅτι ὑπάρχουν ἄγριοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι τὰ μαγειρεύουν μὲ λάχανα, τὰ δυστυχῆ αὐτὰ ζῶα. — Ἀλήθεια, δὲν μὲ λές, σὲ παρακαλῶ. . . (Χύνει οἶνον εἰς τὸ ποτήριόν του), ἔχεις φόρεμα ἔτοιμον;

Η ΚΥΡΙΑ. (Ἐκκλητομένη ἀθωότατα) Τί φόρεμα, ἀγάπη μου;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Διὰ τὸν χορὸν τῆς κυρίας Μυγάκη.

Η ΚΥΡΙΑ. Διὰ τὸν χορὸν; Οὐ, τί μνήμην ποῦ ἔχεις; Λές νὰ πᾶμε λοιπόν; — Ἀλήθεια! δὲν ἔχω. . . ὄχι, ὄχι, λάθος ἔκαμα. . . ἔχω τὸ τριανταφυλλί μου! κ' ἔπειτα, ξεύρεις, ἡμεῖς αἱ γυναῖκες μ' ἕνα τίποτε διορθώνομεν τὸ φόρεμά μας εἰς μίαν στιγμὴν.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Καὶ τὸν coiffeur τὸν εἰδοποίησες;

Η ΚΥΡΙΑ. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ τὸν εἰδοποιήσω; Πλὴν, τί πειράζει; καμμίαν ὄρεξιν δὲν ἔχω νὰ πάγω εἰς τὸν χορὸν τῆς κυρίας Μυγάκη. Καλλίτερα νὰ καθίσωμεν εἰς τὸ σπιτάκι μας. . . — διαβάζομεν ὀλίγον, καὶ κοιμούμεθα ἑνωρῖς. — Κύτταξε ὅμως πῶς λησμονῶ! ὅταν ἔφουγε ἡ κυρία Μυγάκη, μοῦ εἶπε: «Ἐχομεν τὸν ἴδιον coiffeur! θά τὸν εἰδοποιήσω.» Κ' ἐγὼ ἡ ἀνόη-

τη δὲν τῆς εἶπα τίποτε. Ἀλλὰ δὲν σημαίνει εἶνε πλησίον! στέλλω μίαν στιγμὴν τὴν Μαρίαν καὶ τοῦ λέγει νὰ μὴν ἔλθῃ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἄφησε, ἄφησε! ἀφοῦ εἶνε εἰδοποιημένος τέλος πάντων, ἄς ἔλθῃ, καὶ πηγαίνωμεν. . . νὰ διασκεδάσωμεν ὀλίγον εἰς τῆς κυρίας Μυγάκη. Ἀλλ' ὅμως ὑπὸ ἕνα ὄρον! νὰ εὐρω τὰ πάντα ἔτοιμασμένα ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι μου. . . τὰ γάντια μου, τὸ φράκο μου, . . καὶ τὸν ἄσπρον μου λαιμοδέτη.

Η ΚΥΡΙΑ. Ἐννοια σου, ἔννοια σου. (Ἀσπαζόμενη αὐτὸν) Εἶσαι ὁ καλλίτερος τῶν συζύγων. Διὰ τὸν χορὸν, σὲ βεβαιῶ εἰλικρινῶς δὲν μ' ἔμελε διόλου! διόλου! ἀλλὰ βλέπω ὅτι κάμνεις θυσίαν διὰ νὰ μ' εὐχαριστήσης, καὶ αὐτὸ μὲ μαγεύει.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Χρ! Πηγαίνω νὰ καπνίσω ἕνα σιγάρο, διὰ νὰ μὴ σὲ στενοχωρήσω ἐδῶ, καὶ εἰς τὰς ἐννέα ἐπιστρέφω. Σὺ θά ἦσαι ἔτοιμη! ἐγὼ δὲ εἰς πέντε λεπτά μαυροφορῶ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Πηγαίνω.

Η ΚΥΡΙΑ. Au revoir!

Ὁ κύριος ἐξεληθὼν εἰς τὴν ὁδὸν ἀνάπτει τὸ σιγάρον του καὶ κομβώνει τὸν ἐπενδύτην του. Τοιαύτη τις νυκτερινὴ ἐκδρομὴ εἶνε ἀδιάφορος, ὅταν ἔχη τις ἐργασίαν! ὅταν ὅμως ἀσκόπως ἐξέρχεται εἰς τὴν ὁδὸν, τὸ πρᾶγμα βεβαίως δὲν εἶνε πολὺ διασκεδαστικόν.

Οἱ δρόμοι εἶνε γεμάτοι λάσπην, ψηχαλίζει λίαν χονδροειδῶς, καὶ οἱ φανοὶ τοῦ πετρελαίου παίζουσι τὸν κρυπτόν. Εὐτυχῶς τὸ Σολωνεῖον δὲν εἶνε μακρὰν, καὶ ὁ κύριος καταφεύγει εἰς ἕν τραπέζιον καὶ ἀναγινώσκει ὄλας τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐφημερίδας. Βλέπει ἐπὶ τέλους τὸ ὥρολόγιόν του! τί χαρά! ἐννέα παρὰ πέντε! Λαμβάνει τὸν πλόν του καὶ τρέχει δρομαῖος εἰς τὴν οἰκίαν, φοβούμενος μάλιστα μὴ ἐβράδυνε.

Πρὸ τῆς θύρας εὐρίσκει τὴν ἄμαξαν περιμένουσαν.

Ἐν τῷ κοιτῶνι δύο λαμπτήρες ἀποτελοῦσι σωστὴν φωτοχυσίαν! ἐπὶ τῶν ἐπίπλων δὲ καὶ τῆς κλίνης ἡ μουσελίνη καὶ αἱ ταινίαι σχηματίζουσι βουνὰ ὑψικόρυφα! φορέματα, μισοφόρια, ὑποφόρια, τρίχαπτα, ταινίαι, περιωμιδία, ἄνθη, στολίδια ἀποτελοῦσι χάος γραφικώτατον καὶ μαγευτικόν. Ἐπὶ τραπέζης δὲ λευκοστρώτου καὶ πλήρους προσδοκίας παρατάσσονται κυτίδες παχυμύρων, φιαλίδια πολύσχημα καὶ πολύχροα, καρφίδες, κτένια καὶ ψῆκτραι παντοειδεῖς.

Πρὸ τῆς πομπῆς ὅμως ταύτης ἡ κυρία μένει λυσίκομος, ἀνήσυχος, ἐκτὸς ἐαυτῆς.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Βλέπων τὸ ὥρολόγιόν του) Δοῦπὸν ἀγάπη μου, εἶσαι κτενισμένη;

Η ΚΥΡΙΑ. (Πλήρης ἀγαπητικῆς) Κτενισμένη! Δὲν βλέπεις, ὅτι περιμένω ἀκόμη τὸν coiffeur; ὁ ἄθλιος! νὰ ἰδῆς ποῦ δὲν θά ἔλθῃ!

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Τὸ τέρας!
 Η ΚΥΡΙΑ. Βέβαια . . . ἔχεις ὄρεξιν δι' ἀ-
 στείσιμους.

Ὁ κώδων ἤχει, ἀνοίγεται ἡ θύρα, καὶ ἡ ὑ-
 πηρέτρια ἀνακράζει: «Κυρία! ἤλθε!»

Η ΚΥΡΙΑ. ἤλθε;

Ο ΚΥΡΙΟΣ. ἤλθε!

Ὁ ἀναμενόμενος καλλιτέχνης εἰσέρχεται
 κατεστυμένως, χαιρετίζει καὶ ἀνασύρει τὰς
 χειρίδας τοῦ ἐνδύματός του.

Η ΚΥΡΙΑ. Κύριε Πετροζίνη εἶσαι ἀνυπόφορος.

Ο Κ. ΠΕΤΡΟΖΙΝΗΣ. Λυπούμαι, κυρία μου, λυ-
 πούμαι. . . ἀλλ' ἦτον ἀδύνατον νὰ ἔλθω προ-
 τήτερα. Κτενίζω σήμερον ἀπὸ τὸ μεσημέρι.
 Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν κυρίαν Μ. . . , ἡ ὁποία πη-
 γαίνει ἀπόψε εἰς τὴν πρεσβείαν. Μ' ἔδωσε μά-
 λιστα τὸ ἀμάξι της καὶ μ' ἔφερον ἕως ἐδῶ.

Η ΚΥΡΙΑ. Ἄς ἀρχίσωμεν λοιπὸν, διότι πλη-
 σιάζει δέκα.

Ο Κ. ΠΕΤΡΟΖΙΝΗΣ. (Πρὸς τὸν κύριον) ἤθελα
 νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ καθίσετε κάπου ἄλλου,
 διότι ἐκεῖ μ' ἐμποδίζετε.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Κύριε Πετροζίνη, τί λόγος! ὅπως
 διατάσσετε. (Ἀλλόσσει θέσιν.)

Η ΚΥΡΙΑ. (Ταχέως) Ὅχι, ὄχι ἐκεῖ! θὰ ζα-
 ρώσης τὸ φρέμα μου. (Ὁ σύζυγος ἐγείρεται
 καὶ ζητεῖ θέσιν ἄλλαχού.) Πρόσεχε! θὰ πατήσης
 ταῖς μποτίναις μου!

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Στρεφόμενος δυσαρτέτως) Οὐφ!
 Η ΚΥΡΙΑ. Ὅριστε! Ἐσκόρπισες τὰ λουλού-
 δια μου!

Ο Κ. ΠΕΤΡΟΖΙΝΗΣ. Σὰς παρακαλῶ, κυρία μου,
 νὰ μείνετε μίαν στιγμὴν ἀκίνητος.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἐλα, ἡσύχασε, καὶ πηγαίνω εἰς
 τὸ γραφεῖόν μου· ἔχει φωτιάν;

Η ΚΥΡΙΑ. Πῶς θέλεις νὰ ἔχη φωτιάν εἰς τὸ
 γραφεῖόν σου· μήπως εἶπες ν' ἀνάψουν;— Ὑψη-
 λὰ, ὑψηλὰ, κ. Πετροζίνη, . . . καὶ ἄτακτα. . .
 ξεύρεις, εἶνε τόρα τρομερὰ τοῦ συρμού.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Μαρία, δός με τὸ παλτό μου καὶ
 τὸ χαμηλό μου καπέλλο. Πάγω νὰ κάμω ἓνα
 μικρὸν περίπατο εἰς τὴν τραπεζαρίαν. (Ἰδιαι-
 τέρως) Ἄ! Ὅ μού τὸ πληρώση ἡ κυρία Μυ-
 γάκη!

Τέλος πάντων ἡ κυρία ἐκτενίσθη· ὁ κ. Πετρο-
 ζίνης ρίπτει ἐν τελευταίον εὐχαριστήσεως βλέμ-
 μα ἐπὶ τοῦ καλλιτεχνήματός του, χαιρετίζει, καὶ
 ἀπέρχεται.

Διερχόμενος διὰ τοῦ ἐστιατορίου, προσκρούει
 κατὰ τοῦ περιπατοῦντος κυρίου.

Ο Κ. ΠΕΤΡΟΖΙΝΗΣ. Μὲ συγχωρεῖτε, μὲ συγ-
 χωρεῖτε. Σὰς προσκυνῶ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ἀνωρθωμέ-
 νου περιτραχηλίου τοῦ ἐπερδύτου του) Προσκυ-
 νῶ σας.

Ἡ κυρία τέλος πάντων εἶνε ἐτοιμὴ, τὸ κτενί-
 σμά της τῆς πηγαίνει λαμπρά· προσμειδιῶσα

δὲ εἰς τὸ κάτοπτρόν της, ἀνοίγει ἐν εὐαρέστῳ
 ῥαθυμίᾳ τὰ χειρόκτιά της.

Ὁ κύριος ἔδρασε ἀσχημότατα τὸν λαιμοδέτην
 του καὶ ἀπέσπασε τρία κομβία ἐκ τοῦ χιτῶνός
 του. Ἡ δυσαρτέσκεια εἰκονίζεται ἐπὶ τοῦ προ-
 σώπου του.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ἐλα, καταβαίνομεν· ἡ ὥρα πλη-
 σιάζει δέκα.

Τέλος ἡ ἄμαξα ξεκινεῖ, ἡ κυρία ἀερίζεται
 διὰ τοῦ ριπιδίου της, καὶ ὁ κύριος ἀερίζει διὰ
 τῆς παραχάδους ἀναπνοῆς του.

Μετὰ μικρὸν φθάνουν ἐνώπιον τῆς οἰκίας τῆς
 κυρίας Μυγάκη.

Ἄλλ' ἡ ὁδὸς εἶνε πλήρης ἀνθρώπων· παραχῆ
 μεγάλη ἐπικρατεῖ, καὶ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες
 διασχίζουσιν ἐνθεν ἀκείθεν τὸ πλήθος.

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Προβάλλων τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς
 θυρίδος τῆς ἀμάξης) Τί τρέχει, Γιάννη;

Ο ΑΜΑΞΗΛΑΤΗΣ. Πυρκαϊά, αὐθέντη!

Ο ΚΥΡΙΟΣ. Ποῦ;

Ο ΑΜΑΞΗΛΑΤΗΣ. Εἰς τῆς κυρίας Μυγάκη, κα-
 θὸς φαίνεται.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὑπηρετῆς τις πλησιά-
 ζει εἰς τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης καὶ λέγει περι-
 λυπος πρὸς τὸν κύριον:— Πηγαίνετε ἴσως εἰς
 τῆς κυρίας Μυγάκη, ὅπως καὶ ὁ ἄλλος κόσμος.
 Ἡ κυρία λυπεῖται πολὺ, . . . ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ
 πυρκαϊά . . . δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δεχθῆ ἀπόψε·
 λυπεῖται πολὺ. . .

Η ΚΥΡΙΑ. (Ἐξω φρεϊῶν) Αὐτὸ εἶνε . . . κα-
 κοήθεια! . . .

Ο ΚΥΡΙΟΣ. (Τραγουδιστὰ) Φο-θερόν! φο-βε-
 ρόν! Ἄμαξά! εἰς τὸ σπίτι.

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΜΥΡΜΗΚΕΣ;

Ἄν τις ὀλίγον ἐπισταμένως μελετήσῃ τὰ ἔθη
 τῶν παραδόξων τούτων ἐντόμων, τὰ ὁποῖα δύ-
 ναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι μέχρι τινὸς ἀμιλλῶνται
 πρὸς τὸν ἄνθρωπον, θὰ ἐκπλαγῆ ἐπὶ τῇ εὐκο-
 λίᾳ μεθ' ἧς ταῦτα συνεννοοῦνται πρὸς ἄλληλα,
 καὶ ἐπὶ τῇ θαυμαστῇ εὐφυίᾳ, ἣν δεικνύουσιν. Ἡ
 εἰδήσις περὶ κινδύνου ἐπικειμένου ἐν ἀναρεῖ δια-
 δίδεται ἐν μυρμηκίαις, ἀποτελουμέναις ὑπὸ χι-
 λιάδων ἐκ τῶν ζωφίων τούτων. Τὸ πῶς συνεν-
 νοοῦνται μεταξὺ των, ὑπῆρξε μυστήριον μέχρι
 τοῦδε. Ἡ μόνη ἀποδεκτὴ ὑπόθεσις εἶνε ὅτι
 κινῶσι ταῦτα καθ' ὄρισμένον τινὰ τρόπον τὰς
 κεραίας των. Ἐρχεται λ. χ. εἰς μύρμηξ ἐξ ἐκδρο-
 μῆς μακρυνῆς, ἔνθα ἐσύναξε τροφάς· καθ' ὁδὸν
 ἀπαντᾷ ἄλλον μύρμηκα. Σταματᾷ· ἀμφότεροι
 τρίβουσιν ἐπ' ὀλίγον τὰς κεραίας των πρὸς ἄλ-
 λήλας, ἔπειτα δὲ χωρίζονται· ὁ μὲν εἰς βαδίζει
 πρὸς τὴν κατοικίαν του, ὁ ἄλλος πορεύεται ἀκρι-
 βῶς ἐκεῖ, ἔνθα ὁ πρῶτος εὔρε τροφάς. Φαίνεται
 ὅμως ὡς ἂν τὸ τρίψιμον τῶν κεραίων ἦτο μόνον